

چهارشنبه ۱۷ جنوری ۲۰۱۸

ف. هیرمند

"ره آورد" دستاوردی از یک کار حرفه‌پی

ره آورد *Wealth Of A Journey*

تحلیل بعضی از رویدادهای مهم افغانستان
۱۳۹۰-۱۳۹۵ هجری خورشیدی
۲۰۱۱-۲۰۱۶ میلادی

اثری از جلیل غنی هروی

در سال‌های اخیر نام خدا، ما از هموطنان عزیز قلمبدهست خویش آثار چشمگیر طبع شده را در اختیار داریم، که هر یک این آثار در سطح و محل خود دارای محتوی و ارزش مختص به خود می‌باشد. اما در میان این همه کتب چاپ شده، تألیفاتی که محصول یک کار حرفه‌پی و تخصصی باشد، کمتر و یا شاید خیلی ناچیز به نظر می‌رسند، که این عدم حضور خود معلول علی می‌باشد.

کتاب "ره آورد" تألیف ژورنالیست دارای پیشینه پُر بار فعالیت‌های خبرنگاری و ژورنالیستی، جناب جلیل غنی هروی است که به برکت معرفت مسلک خبرنگاری، از جمله همان تألیفات نادر تخصصی در حوزه کار ژورنالیزم محسوب می‌گردد.

کتاب "ره آورد" در واقع مجموعه‌ی چهل و هشت، تحلیل، تبصره و ارزیابی وقایع مختلف مربوط به سال‌های ۱۳۹۰ - ۱۳۹۵ ه. ش، مرتبط به رویداد‌های وطن عزیز ما افغانستان است، که با معرفت جامع تخصصی و کارشناسانه ژورنالیستی، تألیف شده‌اند، جلیل غنی هروی که خود در شق خبرنگاری دیپلوم پوهنخی ابیادت و علوم بشری پوهنتون کابل را دارد و در همین رشته ماستری خود را در هند به اتمام رسانیده است و بخشی از مدت زندگی کاری خود را در همین حوزه خبرنگاری در "آژانس باختر" (آژانس رسمی دولت افغانستان) و نیز بیشتر از بیست و شش سال را در سرویس دری صدای امریکا در پُست‌های کاملاً حرفه‌پی خبرنگاری به سر رسانیده است، بدون هیچ تردیدی نگرش و

نگاه موصوف به وقایع و تجزیه و تحلیل رویداد های ارزیابی شده آن از عمق و معرفت وسیع خبرنگاری بهره مند خواهد بود که این بهره مندی در هریک از تحلیل ها و تبصره های طرح شده او وضاحت دارد.

مشخصه های عمده این تحلیل ها و تبصره های جلیل غنی هروی را به طوری کلی می توان چنین بر شمرد: موصوف هر واقعه و رویداد را چنان به معرفی و ارزیابی میگیرد تا خواننده و شنونده به راحتی تمام جوانب و عناصر شامل در رویداد را دریافت کند و انگیزه های محرک رویداد را بشناسد و به آن آگاهی یابد. در کنار این انتقال اطلاع و آگاهی، نتایج و عواقب ناشی از آن رویداد را در حد معین آن نیز به عامه و شنونده به طور روشنی پیش بینی کرده و منتقل بسازد.

جلیل غنی هروی در شیوه بیان روان و بی ساخت خود، با آنکه اجزای هر واقعه و رویداد را ناگفته نمی گذارد، قادر است، در جملات مبسوط و فشرده خود مفاهیم گسترده و فراخ را بگنجانند، شاید یکی از خصایل بیانی یک تبصره سیاسی و یا تحلیل و ارزیابی یک رویداد سیاسی، همین نکته باشد که بتوان در جملات مختصر، مبسوط و فشرده، عصاره معانی جامع را به شرح درآورد، بدون آنکه از اصل موضوع کدام مطلبی نا گفته ماند و یا در متن موضوع کدام کاهش و یا تحریفی روی دهد. این ممیزات نوشتاری و بیانی در شیوه کار جلیل غنی هروی متبازل است.

غنی هروی در کار هایش صفحات را با حواشی ناکارآمد رویداد ها انباشته نمی کند، هر واقعه و رویداد را نخست تکانه و موارد غیر لازم را که برای توضیح رویداد ضروری نمی باشد، کنار می گذارد و همان قطعات و پارچه های اساسی را تشخیص و به کار میگیرد که با ترکیب آن واقعیت رویداد به خوبی و به طور جامع منتقل شده بتواند، این شیوه صرف با فهم از تکنیک کار میسر نیست، بلکه در کنار آن معرفت کافی از تشخیص هر پارچه و قطعه و جابجایی آگاهانه آن در کلیت یک تبصره و تحلیل سیاسی اولویت دارد، مضمون اساسی شکل تکنیکی کار، همین معرفت از محتوای اساسی یک رویداد است که پارچه ها و قطعات متعدد نامبرده، معانی آنرا با وضاحت کامل به مخاطب منتقل می سازد.

ممیزه دیگری که در کار تفسیری و تحلیلی غنی هروی مشهود می باشد، مطابقت روش کاری روز با رویداد های روز است، به این تعبیر که نگاه غنی هروی سعی کرده است از روش های ارزیابی متداول و کلاسیک تحلیل استفاده نه کند، بلکه تناسب موضوع و نگاه مبصر در کار، به طور برانزده ای حضور دارد، بعضاً تبصره های سیاسی دیده می شوند که جنبه یک نواخت و یک گونه و قراردادی را میرسانند، اما غنی هروی با به کار گیری شیوه های بکر و متنوع تبصره، از این روش یک نواخت دوری جسته است.

جلیل غنی هروی در ۱۴ ماه مارچ ۲۰۱۳ چنین نوشت: «... ترکیه به حیث یک کشور غیر مغرض پیشنهاد می شود، آیا ملت و حکومت افغانستان از بیش از سی سال به این طرف با بزرگترین جنگ سالار افغانستان، رشید دوستم، که ترکیه حامی سرسخت اوست، با مشکلات مواجه نیستند؟...» (درنگی بر پیشنهادات... ص ۴۹ کتاب مذکور) درک و پیش بینی غنی هروی مؤید این حقیقت تلخ است که این "مشکلات" با جنگ سالار نامبرده هنوز پایان نیافته بوده است.

غنی هروی همانند بعضی از تحلیلگران ما، اختلافات پاکستان و افغانستان را صرف و محدود به معضله "خط دیورند" نمی داند، او می نویسد: «... این گروه (طالبان) بزرگترین وسیله فشار پاکستان بر افغانستان و حامیان این کشور برای بدست آوردن اهداف و امتیازاتی می باشد که جنرال ضیاء الحق دیکتاتور نظامی پاکستان آنرا "عمق ستراتیژیک" نامید، یعنی در افغانستان باید حکومت دست نگر پاکستان و فرمانبردار باشد تا پاکستان بتواند از نفوذ هند جلوگیری نماید و از منابع سرشار زمینی و آبی افغانستان بهره ای بلا مانع برده و تسلط کامل بر امور سیاسی و اقتصادی افغانستان داشته باشد.» (مذاکرات بین افغانستان و پاکستان... ص ۱۷۷- مورخ ۲۴/ ۱۲/ ۲۰۱۵)

چنین نمونه های کار ژورنالیستیک را در تألیف "ره آورد" غنی هروی می توان زیاد ملاحظه و مطالعه نمود.

کتاب "ره آورد" در ماه سنبله سال ۱۳۹۶ هجری شمسی چاپ و به نشر سپرده شده است که موسسه PrintCo Copy inc کالیفرنای ایالات متحده امریکا چاپ آنرا بر عهده داشته است.

این اثر مفید را جلیل غنی هروی به روان پاک والدین خود اهداء نموده است. به آرزوی تألیف چنین آثاری به قلم جلیل غنی هروی و سایر مسلکی ها، محققان و قلم به دستان معزز کشور ما.

پایان